

22.05.2019

Ärende/36

§ 163

Den av ledamoten Otto Meri väckta motionen om minskning av antalet vitkindade gäss och olägenheterna med dem

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Otto Meri väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkivanhien kannan vähentämiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Otto Meri och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta effektiva åtgärder för att minska antalet vitkindade gäss och det besvär dessa medför.

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet för ny beredning 30.5.2018 (§ 150) utgående från att staden noggrant följer hur antalet vitkindade gäss utvecklas och vid behov söker undantagslov hos NTM-centralen i syfte att vidta åtgärder för minskning av olägenheterna med vitkindade gäss.

Stadsstyrelsen hänvisar till stadsmiljönämndens utlåtande och konstaterar att det besvär som den vitkindade gåsen förorsakar i Helsingfors är koncentrerat till strandnära parker som har tämligen stora gräsmattor, badstränder som upprätthålls av idrottstjänsterna samt golfplaner och strandtomters gräsmattor. De vitkindade gässen häckar på holmar nära fastlandet, men de får sin föda på fastlandets gräsmattor och

ängar. Ungarna vistas invid betesmarkerna, ändå så att de nattetid håller till på områden som omges av vatten. På hösten samlas stora flockar av vitkindad gås bland annat på Viks åkrar för att beta innan de flyttar söderut.

Populationen av vitkindad gås i huvudstadsregionen har redan i fyra år i sträck minskat något. År 2015 var ett rekordår då man observerade 5 980 vitkindade gäss i huvudstadsregionen och 4 490 i Helsingfors. Jämfört med 2017 års populationsberäkning har totalantalet sjunkit med 557 individer, och kullarna har minskat med en fjärdedel jämfört med året innan. I 2018 års populationsberäkning iakttog man 4 104 vitkindade gäss i Helsingfors och 617 i grannstaden Esbo. Antalet kullar som observerades i huvudstadsregionen var 220.

Utöver de individer som häckar så ingår det i vitkindad gås-populationen ungfåglar som inte häckar och äldre individer som har misslyckats med häckningen. Enligt 2018 års populationsberäkning var antalet vitkindade gäss som inte häckade 3 220. Till det som upplevs som problematiskt hör det aggressiva försvaret av bona och avkomman, men också att den vitkindade gåsen lämnar efter sig rikligt med avföring på de gräsplaner där den har betat.

Den vitkindande gåsen (*Branta leucopsis*) är en fridlyst art enligt naturvårdslagen. Den hör till de arter som enligt EU ska skyddas med särskilda åtgärder. Med andra ord nämns den i fågeldirektivets bilaga I. Vitkindad gås hör inte till arterna i bilaga II, varför det inte är tillåtet att i något av EU:s medlemsländer definiera den som villebrådsart genom nationell lagstiftning. Det är enligt naturvårdslagen (39 §) förbjudet att ofreda den vitkindade gåsen, att störa dess häckning, att fånga eller jaga den. Undantag från detta förutsätter att NTM-centralen prövar ärendet och beviljar tillstånd.

Den regionala NTM-centralen får ge tillåtelse till undantag från de föreskrivna fridlysningsbestämmelserna, förutsatt att skyddsnivån hålls på en gynnsam nivå. Helsingfors stad har ansökt om undantagslov för att bemästra det besvär som den vitkindade gåsen vållar, bland annat gällande Högholmen och Stora Räntan. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har under de senaste åren beviljat undantagslov för att man under häckningstiden ska få flytta på bon och ägg som tillhör vitkindade gäss som häckar på dessa öar. På Stora Räntan har man med framgång testat lätta skyddande inhägnader bredvid häckande vitkindade gäss i syfte att under häckningstiden underlätta samlevnaden mellan de vitkindade gäss som häckar på ön och de människor som bor på eller besöker stället.

22.05.2019

Helsingfors stads miljöcentral utredde metoder för att lindra det besvär som den vitkindade gåsen ställer till med och sammanställde resultaten i en skrift som utgavs i verkets publikationsserie (11/2013): "Lindring av förtret förorsakad av vitkindade gäss". Det konstateras i rapporten att det är ont om konkreta medel som skulle kunna lindra det förtretliga. Till ett liknande resultat kom en grupp forskare i viltvård vid Helsingfors universitets institution för tillämpad biologi som år 2007 utredde vitkindad gås-stammens utveckling i huvudstadsregionen och hur man skulle kunna få bukt med det besvär som gässen medför (Valkoposkihanhi pääkaupunkiseudulla, serien Suomen ympäristö 29/2007). Erfarenheter från andra delar av världen har visat att många medel, till exempel oväsen och andra skrämselforåttelser samt ämnen som man sprider på de gräsplaner där fåglarna betar, ger enbart tillfällig effekt. I rapporten rekommenderas det att man testat mekaniska hinder som begränsar gässens rörlighet och deras betande under den tid de har ungar, då både honorna och ungarna inte kan flyga. Som hinder bör man antingen ha ett staket eller något annat slags konstruktion som är åtminstone 30 centimeter högt, vilket gässen inte kan klättra över. Gåshonorna undviker också stränder vars strandlinje har en tillräckligt bred zon av frodig, hög vegetation.

Gässen är aggressiva enbart under den tid de ruvar eller har ungar, då de också betar på de gräsmattor som ligger nära stränderna. Gräsplanerna längs stränderna är sommartid också i flitigt rekreativ bruk. Det är just vid denna tid som mötena med gässen orsakar mest konflikter. Byggnad av hinder påverkar inte de vuxna gässens betande på våren och hösten, men det skulle kunna minska det besvär som gässen orsakar på sommaren.

Det vore i princip möjligt att begränsa stammen av vitkindad gås med stöd av undantagslov beviljade av NTM-centralen eller av miljöministeriet på riksnivå. Tillståndet skulle kunna gälla borttagande av äggen eller sterilisering eller jakt på fåglarna. Det krävs emellertid starka motiveringar för att bevilja tillstånd som gäller en art som tas upp i fågeldirektivet. I 49 § i naturvårdslagen finns en hänvisning till artikel 9 i fågeldirektivet, där tänkbara grunder för beviljande av undantag nämns. Tolkningen av direktivet är inte entydig. I en del länder i Europa vore det möjligt att på den vitkindade gåsen tillämpa punkten om "att förhindra allvarlig skada på gröda, boskap, skog, fiske och vatten", men den bestämmelsen kan svårigen tillämpas på gräsmattornas trivsamt i Helsingfors parker. Inte heller överskrider tröskeln för tillämpning av punkten om "hänsyn till människors hälsa och säkerhet".

Uppföljningen av stammen av vitkindad gås fortgår och samtidigt utreder man möjligheten att ansöka om undantagslov från NTM-centralen för utnyttjande av hundar för att schasa bort gässen och planerar att

22.05.2019

Ärende/36

eventuellt testa att låta bli att klippa en del gräsplaner i de områden där detta inte minskar parkområdenas trivsel och rekreativiteterna. I fråga om åkrarna i Vik utreds tillsammans med Helsingfors universitet möjligheten att söka undantagslov hos NTM-centralen för att kunna minska olägenheterna från de vitkindade gässen för odlingarna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter. Det föreskrivs i 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan att om stadsfullmäktige beslutar återremittera en motion för ny beredning, ska motionen föreläggas fullmäktige på nytt inom åtta månader efter beslutet om återremiss. Beredningen av ärendet har dragit ut på tiden på grund av att beredningen har överförs från stadsmiljösektorns miljö-tjänster till den enhet som svarar för underhållet av gatu- och grönområden samt stadsnaturen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Otto Meren aloite valkuposkivanhien kannan vähentämiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 13.05.2019 § 348

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

13.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

22.05.2019

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Muutetaan perusteluosan toiseksi viimeinen kappale muotoon:

"Valkoposkihanhikannan seuranta jatketaan ja samalla selvitetään mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa koirien käyttöön hanhien hätistelyssä sekä suunnitellaan mahdollisia kokeiluja joidenkin nurmialueiden leikkaamattomuudesta alueilla, joilla se ei vähennä puistoalueiden viihtyisyyttä ja virkistyskäyttömahdollisuuksia. Viikin peltojen osalta selvitetään yhdessä Helsingin yliopiston kanssa mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa valkoposkihanhanhien viljelmille aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

Kannattaja: Wille Rydman

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Kaisa Hernberg, Hannu Oskala, Suldaan Said Ahmed, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Tyhjä: 1

Jasmin Hamid

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä).

06.05.2019 Pöydälle

07.05.2018 Ehdotuksen mukaan

23.04.2018 Pöydälle

05.02.2018 Palautettiin

29.01.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

22.05.2019

Ärende/36

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2019 § 190

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valkoposkihanhiin aiheuttamat haitat keskittyvät Helsingissä rantojen läheisyydessä oleviin, laajahkoja nurmikoita sisältäviin puistoihin, liikuntapalveluiden ylläpitämiin uimarantoihin, golfkentille ja rantatonttien pihanurmikoille. Valkoposkihanhi pesivät mantereeseen läheisyydessä olevilla saarilla, mutta ruokailevat pesimäsaarten läheisyydessä mantereeseen puolella nurmikoilla ja nurmilla. Poikueet jäävät oleilemaan laidunalueiden tuntumaan, kuitenkin siten, että yöpyminen tapahtuu veden ympäröimillä alueilla. Syksyllä valkoposkihanhi kerääntyvät suurina parvina muun muassa Viikin pelloille ruokailemaan ennen muuttoaan etelään.

Pääkaupunkiseudun valkoposkihanhi määrä on ollut lievässä laskussa jo neljättä vuotta. Vuonna 2015 oli huippuvuosi, jolloin valkoposkihanhi yksilöitä oli pääkaupunkiseudulla 5980 kpl ja siitä Helsingin osuus oli 4490 kpl. Vuoden 2017 laskennoista kokonaismäärä on laskenut 557 yksilöllä ja poikueiden määrä on laskenut neljänneksellä viime vuodesta. Vuoden 2018 laskennoissa Helsingissä havaittiin 4104 valkoposkihanhia ja naapurikaupungissa Espoossa 617 kpl. Poikueita pääkaupunkiseudulla havaittiin 220 kpl.

Pesivien yksilöiden lisäksi valkoposkihanhipopulaatioon kuuluu pesimättömiä nuoria sekä pesinnässä epäonnistuneita vanhempia yksilöitä. Vuoden 2018 laskennassa pääkaupunkiseudun pesimättömien valkoposkihanhi määrä oli 3220 kpl. Pesien ja jälkikasvun aggressiivisen puolustamisen lisäksi ongelmaksi koetaan se, että valkoposkihanhi tuottavat laidunalueiden nurmille runsaasti ulostetta.

Valkoposkihanhi (*Branta leucopsis*) on luonnonsuojelulain rauhoitettu laji. Valkoposkihanhi on EU:n erityisesti suojelua laji eli se kuuluu lintudirektiivin I liitteeseen. Valkoposkihanhi ei kuulu lintudirektiivin liitteen II lajeihin, joten valkoposkihanhi ei voida määritellä kansallisella lainsäädännöllä riistalajiksi EU:n jäsenmaassa. Valkoposkihanhiin hätyyttäminen, pesinnän häiritseminen, pyydystäminen tai tappaminen on kiellettyä luonnonsuojelulain (39§) nojalla ja tästä poikkeaminen vaatii ELY-keskuksen lupaharkinnan ja luvan.

Alueellinen ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa säädetyistä rauhoitussäädöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. Helsingin kaupunki on hakenut poikkeuslupia valkoposkihanhien haittojen torjumiseksi on haettu muun muassa Korkeasaareen ja Harakan saareen. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on viime vuosien aikana myöntänyt poikkeuslupia näissä saarissa pesivien valkoposkihanhien pesien ja munien siirtämiseen pesintäaikaan. Harakan saareessa on menestyksekkäästi kokeiltu pesivien valkoposkihanhien viereen asennettavia kevyitä suoja-aitoja, jotta saareissa pesivien valkoposkihanhien ja saareissa asuvien ja siellä vierailevien ihmisten yhteiselo pesintäaikaan helpottuisi.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus selvitti valkoposkihanhien haittojen lieventämisen keinoja ja kokosi tulokset viraston julkaisusarjaan (11/2013) "Valkoposkihanhista aiheutuvien haittojen lieventäminen". Raportin mukaan konkreettisia keinoja haittojen lieventämiseksi on niukasti. Samankaltaiseen tulokseen päätyivät Helsingin yliopiston soveltavan biologian laitoksen riistaeläintieteen tutkijat, jotka selvittivät vuonna 2007 pääkaupunkiseudun valkoposkihanhien kannan kehittymistä ja hanhien aiheuttamien haittojen torjumista (Valkoposkihanhi pääkaupunkiseudulla, Suomen ympäristö 29/2007). Kokemukset muualta maailmasta ovat osoittaneet, että monet menetelmät kuten erilaiset karkotusäännet ja muut pelotteet sekä laidunurmille levitettävät karkotusaineet tehoavat vain hetkellisesti. Raporteissa suositellaan kokeiltavaksi hanhien liikkumisen rajoittamista ja laiduntamisen estämistä mekaanisin estein poikasaikaan, jolloin sekä emot että poikaset ovat lentokyvyttömiä. Esteen tulee olla joko aita tai muunlainen vähintään 30 cm:n korkuinen rakenne, jonka yli hanhet eivät pääse kipeämään. Hanhiemot välttelevät myös sellaisia rantoja, joiden rantaviivassa kasvaa rehevää, korkeaa kasvillisuutta riittävän leveänä vyöhykkeenä. Hanhet ovat aggressiivisia vain haudonta- tai poikueaikoina, jolloin ne myös käyttävät laidunalueinaan rantojen läheisiä nurmikoita. Rantanurmikot ovat kesäaikaan myös ahkerassa virkistyskäytössä. Kohtaamiset hanhien kanssa aiheuttavat eniten konflikteja juuri tällöin. Esteiden rakentaminen ei vaikuta aikuisten hanhien laiduntamiseen keväällä ja syksyllä, mutta saattaisi vähentää hanhien aiheuttamia haittoja kesällä.

Loppupäätelmä

Valkoposkihanhi kannan rajoittaminen olisi periaatteessa mahdollista ELY-keskuksen tai valtakunnallisesti ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla. Lupa voitaisiin myöntää munien keräämiseen tai sterilointiin tai lintujen tappamiseen. Luvan myöntäminen direktiivilajille vaatisi kuitenkin vahvat perustelut. Luonnonsuojelulain 49 §:ssä viitataan lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin poikkeamisperusteluihin. Direkti-

22.05.2019

Ärende/36

ivin tulkinta ei ole yksiselitteinen. Valkoposkihanheen joissakin Euroopan maissa soveltuu kohta ”viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi”, mutta tämä on heikosti sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylity.

Valkoposkihanhikannan seuranta jatketaan ja samalla suunnitellaan mahdollisia kokeiluja joidenkin nurmialueiden leikkaamattomuudesta sekä selvitetään mahdollisuutta hakea ELY-keskukselta poikkeuslupaa koirien käyttöön hanhien hätistelyssä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Vesa Koskikallio, metsävastaava: 310 38452
vesa.koskikallio(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 30.05.2018 § 150

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Behandling

30.05.2018 Återremitterades

Ledamoten Otto Meri understödd av ledamoten Marcus Rantala föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att staden noggrant följer hur antalet vitkindade gäss utvecklas och vid behov söker undantagslov hos NTM-centralen i syfte att vidta åtgärder för minskning av olägenheterna med vitkindade gäss.

8 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Försättning

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att staden noggrant följer hur antalet vitkindade gäss utvecklas och vid behov söker undantagslov hos NTM-centralen i syfte att vidta åtgärder för minskning av olägenheterna med vitkindade gäss.

22.05.2019

Ja-röster: 30

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Fatim Diarra, Sandra Hagman, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Silvia Modig, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Leo Stranius, Mikko Särelä, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 44

Toni Ahva, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Jape Lovén, Otto Meri, Björn Månsson, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Heidi Ruhala, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Blanka: 7

Alviina Alametsä, Jasmin Hamid, Tuuli Kousa, Alekski Niskanen, Petrus Pennanen, Johanna Sydänmaa, Juhana Vartiainen

Frånvarande: 4

Juha Hakola, Atte Kaleva, Abdirahim Mohamed, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige beslutade återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

16.05.2018 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 23.03.2018 § 48

HEL 2017-010086 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kaupunkiympäristön toimialalla on hyvin tiedossa, että valkoposkihanhien ulosteet ärsyttävät monia kaupunkilaisia. Valtuustoaloitteita hanhien torjumiseksi tai vähentämiseksi on tehty aiemmin eri perusteilla vuosina 2006 ja 2015.

Valkoposkihanhien asema luonnonsuojelulaissa, lintudirektiivissä tai hallintokäytännössä ei ole muuttunut. Valkoposkihanhen kannan rajoittaminen olisi periaatteessa mahdollista ELY-keskuksen tai valtakunnallisesti ympäristöministeriön myöntämällä poikkeusluvalla. Luvan myöntäminen direktiivilajille vaatisi kuitenkin vahvat perustelut. Luonnonsuojelulain 49 §:ssä viitataan lintudirektiivin 9 artiklan mahdollisiin poikkeamisperusteluihin.

Valkoposkihanheen joissakin Euroopan maissa, mahdollisesti Suomen maaseudullakin, soveltuu lintudirektiivissä mainittu kohta torjunnasta ”viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi”, mutta tämä ei ole sovellettavissa Helsingin puistonurmikoiden viihtyisyyteen. Myöskään kohdan ”kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi” kynnys ei ylity.

Aloitteessa arvioidaan kevään 2017 hanhikuolemia populaation hallitsemattomasta kannankasvusta johtuvaksi. Tällaista syy-yhteyttä ei voida vahvistaa. Aikuisten valkoposkihanhien ja harmaalokkien viimekevään joukkokuoleman aiheuttajaakaan ei voitu määrittää Eviran tutkimuksissa, ainoastaan lintuinfluenssa voitiin sulkea pois. Joukkokuolemia ja tautiepidemioita on saaristolinnuistamme todettu myös harvalukuisilla lajeilla, kuten merikotkalla (lintuinfluenssatapaukset 2017) ja ruokilla.

Aloitteen mukaan hanhien jätökset aiheuttavat mahdollisesti terveyshaittoja muille eläimille ja lapsille. Tästä ei myöskään ole näyttöä.

Kannan vähentämiseen tähtääviin torjuntakeinoihin ei ole mielekästä hakea lupia, koska ELY-keskuksen ei ole mahdollista niitä nykyisen lainsäädännön ja sen vakiintuneen tulkinnan mukaan myöntää.

Hanhenulostoiden aiheuttaman viihtyvyyshaitan vähentäminen muilla keinoin kuin kantaa rajoittamalla on edelleen aiheellista. Näitä keinoja ovat puhtaanapito, ruohonleikkuun vähentäminen, aitaaminen ja mahdollisesti karkottaminen ihmisen tai koiran avulla (joka vaatii ELY-keskuksen luvan). On selvää, että ne aiheuttavat kuluja siinä missä muutkin tarpeelliseksi katsotut hoitotoimet. Rantakaistojen ruohonleik-

kuuta vähentämällä voidaan luoda niittymäistä korkeaa heinikkoa, jota hanhet eivät pidä houkuttelevana. Myös nurmi voidaan näillä kaistoilla korvata muilla maanpeitekasveilla. Nämä toimenpiteet eivät lisää kuluja, vaan vähentävät niitä.

Ruotsissa käytettyjä rajoituskeinoja

Kaupunginhallituksen valmisteluun palauttamispäätöksessä kehoitetaan selvittämään Ruotsissa, esimerkiksi Malmössä, käytettyjä keinoja kannan rajoittamiseen.

Malmön puistot eivät sovellu suoraan vertailuun Helsingin tilanteen kanssa, koska niihin on istutettu meri- ja valkoposkihanhia jo 1970-luvulta alkaen, eikä istutuskantojen hoitoon ole myöhemminkään EU-jäsenyyssä aikana sovellettu luontodirektiiviä tai (Ruotsin) luonnonsuojelulakia. Laiduntamisen tuottaman ulostehaitan lisäksi hanhet puolustavat pesiään ja poikasiaan keskustan puistoissa, kun Helsingissä aggressio-ongelma keskittyy muutamaa pesimäsaariin (Korkeasaari, Harakka, Lonna). Helsingissä hanhet eivät pesi mantereella, eivätkä koirien ja kaupunkikettujen vuoksi todennäköisesti omaksukaan tätä tapaa. Malmössä aloitettiin munien poisto vuonna 2010, jolloin parimäärä oli n. 300, ja vuoteen 2016 mennessä kanta oli pudonnut noin 50 pariin. Munien poisto on Malmössä katsottu humaniksi ratkaisuksi verrattuna lintujen ampumiseen, jota on tehty pienimuotoisesti.

Ruotsissa ammutaan vuosittain arviolta tuhansia valkoposkihanhia sadon suojelemiseksi. Skyddsjakt-termiä käytetään myös silloin, kun ampumalla tehostetaan karkotusta nurmikkoalueilta. Lintudirektiivin tulkinna Ruotsissa näyttää tässä kohden olevan löysempi kuin Suomessa. Eläinsuojeluperusteilla lentokyvyttömiä hanhipoikueiden karkottaminen alkukesällä ampumalla ei kuitenkaan olisi mahdollista. Tärkeät laidunalueet esimerkiksi Kaivopuistossa tai Arabianrannassa eivät myöskään loppukesällä sovellu turvallisesti ampumalla tehostettuun karkotukseen.

Valkoposkihanhiin määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkihanhiin aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.

Asian esittelyn aikana paikalla ollut ympäristötarkastaja Raimo Pakarinen poistui asian käsittelyn jälkeen.

Käsittely

23.03.2018 Ehdotuksen mukaan

22.05.2019

Ärende/36

Vastaehdotus:

Tapio Klemetti: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12:

"Valkoposkianhien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkianhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausuntoon seuraavan sisältöinen kohta 12: "Valkoposkianhien määrän on arvioitu kasvavan Helsingissä tulevana kesänä. Kaupunki seuraa tarkasti lintujen määrän kehitystä ja hakee tarvittaessa poikkeamislupaa ELY-keskukselta valkoposkianhien aiheuttamien haittojen vähentämiseksi."

Jaa-äännet: 2

Silvia Modig, Leo Stranius

Ei-äännet: 5

Tapio Klemetti, Anna Mäenpää, Lea Saukkonen, Lilja Tamminen, Pertti Villo

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Mukhtar Abib, Vafa Järnefelt

19.01.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Eeva Pitkänen

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi